

ECONOMICUS

e-SORU BANKASI
HEDİYELİ

Yapay Zekâ Destekli

İKTİSAT

Cilt
1

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

SORU BANKASI

MİKRO İKTİSAT

ULUSLARARASI İKTİSAT - BÜYÜME VE KALKINMA
TÜRKİYE EKONOMİSİ - İKTİSADİ DOKTRİNLER TARİHİ

e-Soru bankasına
erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

DİLEK ERDOĞAN KURUMLU

ARTIFORCE, TÜBİTAK-TEYDEB Destek Programından yararlanılarak geliştirilmiştir (Proje No: 7230451).
Ürün/hizmet ile ilgili tüm sorumluluk Pegem Akademi Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Hizmetleri Tic. A.Ş.'ye aittir.

PEGEM AKADEMİ

Dilek ERDOĞAN KURUMLU

**ECONOMICUS
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI (Cilt 1)**

ISBN 978-625-6128-54-5

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

16. Baskı: 2024, Ankara

Yayın-Proje: Pegem

Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan

Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

SUNU

Değerli uzman, denetmen ve müfettiş adaylarımız,

Soru bankamız Cilt 1 ve Cilt 2 olarak KPSS ve kurum sınavlarına yönelik tüm iktisat konularını kapsamaktadır. Yayınımız, her yıl gelen kurum ve KPSS soruları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Konu anlatımlı kitaplarımızdaki video eğitimle-riyle konular uygun sıralamada ilerlemekte ve konu sorularının arkasından karma sorular gelmektedir. Ayrıca tüm kitaplarımızın sonlarında sınavlara girmeden önce mutlaka bakılması gereken “ÖNEMLİ NOTLAR” yer almaktadır.

Bir konuya başlarken çözeceğiniz ilk testler temel düzeyde olacak, aynı konunun test sayısı arttıkça sorular zorlaşacaktır. Burada amaç önce KPSS ve kurum soru örneklerinden çözmeniz ve sonrasında da bu sorulardan türettiğimiz zor soruları da görmenizdir. Son dönemlerde gelen soru kalıpları basit sorular olduğu kadar zor sorular olduğunu da göstermektedir. Soruları doğru da yanlış da yapmanız çözüm-leri okumadan geçmeyiniz. Soru ezberlemek doğru değil, nedenleri ya da yanlışları sorgulamak önemlidir.

Biliyorsunuz ki zor yollar sabırla aşılr. Güzel olan hiçbir şeye kolay ulaşılmaz. Eğitim hayatınızın artık son noktasında yaşamınıza yön verecek sınavların sonun-dasınız. İnanın, pes etmeyin ve hakettiğiniz en güzel kurumlara yerleşin. Sizin için en büyük dileğim en iyi mevkilere kendi emeklerinizle gelmenizdir. Hepinize canı gönülden başarılar dilerim.

Dilek ERDOĞAN KURUMLU

Kitaba ilişkin sorularınızı pegem@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da

0538 594 92 40 numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Sorunuz en kısa sürede yayın ekibimiz tarafından cevaplandırılacaktır.

TÜRKİYE'DE İLK DEFA TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

1. Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
2. Konu sonu testlerini çözebilir.
3. Testlerin çözümlerini görüntüleyebilir.

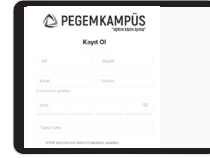

Yapay zekânın öğrenme analizinizi yapabilmesi için interaktif içeriklere etkileşim bırakmanız gerekmektedir. Etkileşim bırakmak için testlerde yer alan cevap seçeneklerini sistem üzerinde işaretlemeniz gerekmektedir. Böylelikle yapay zekâ bırakılan etkileşimler sonrasında sizlerin başarı durumlarını tespit ederek eksik tespitinizi gerçekleştirecektir.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve hibrit kitabınıza erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

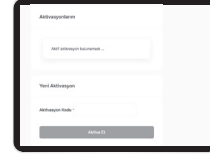
1. Adım Üyelik

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

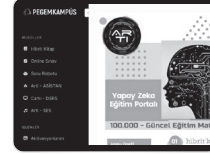
2. Adım Aktivasyon

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan "**Aktivasyonlarım**" sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

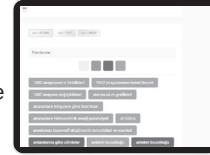
3. Adım Ürünlerim

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen "**Hibrit Kitap**" sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

4. Adım Yapay Zekâ Asistan

Hibrit kitaptaki işaretlemeleriniz doğrultusunda eksik tespitinizi yapabilmek için menüdeki "**Arti-Asistan**" sekmesine tıklayabilirsiniz. Eksiklerinizi tamamlamak ve daha fazla içerik görmek için pegemkampus.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın iç kapağında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

MİKRO İKTİSAT

İktisadın Niteliği ve Önemi.....	3-11
Tüketici Dengesi Analizi.....	12-66
Arz - Talep Analizi ve Piyasa Dengesi	67-94
Esneklik	95-127
Üretim Teorisi	128-158
Maliyet Analizi	159-179
Tam Rekabet Piyasaları	180-213
Eksik Rekabet Piyasaları	214-271
Faktör Piyasaları	272-288
Genel Denge ve Refah Analizi.....	289-304
Mikro İktisat Karma Sorular.....	307-457

BÖLÜM 2

ULUSLARARASI İKTİSAT

Uluslararası İktisat	461-528
----------------------------	---------

BÜYÜME VE KALKINMA

Büyüme ve Kalkınma	531-585
--------------------------	---------

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye Ekonomisi	589-636
-------------------------	---------

İKTİSADİ DOKTRİNLER TARİHİ

İktisadi Doktrinler Tarihi	639-673
----------------------------------	---------

Önemli Notlar	677-748
---------------------	---------

MİKRO İKTİSAT

SORU VE ÇÖZÜMLERİ

İktisadın Niteliği ve Önemi

1. Aşağıdakilerden hangisi iktisadın genel tanımıdır?

- A) İnsan ihtiyaçlarının sonsuz kaynaklardaki alternatif kullanım yoludur.
- B) İnsanların kıt ihtiyaçlarının sonsuz kaynaklarla karşılanmasında etkin seçeneklerin kullanımınıdır.
- C) İnsan ihtiyaçlarının karşılanmasında kıt kaynakların alternatif kullanım yollarını inceleyen doğal bir bilim dalıdır.
- D) İnsan ihtiyaçlarının karşılanmasında kıt kaynakların alternatif kullanım yollarını inceleyen sosyal bir bilim dalıdır.
- E) Üretim, bölüşüm gibi küçük birimlerin doğal bir sonucu olan sosyal ve analitik bir bilim dalıdır.

2. Aşağıdakilerden hangisi iktisadın temel özellikleri içerisinde yer almaz?

- A) İktisat sosyal bir bilimdir.
- B) İktisat sadece rakamlarla uğraşır ve insan davranışlarının iktisadi yönüne yoğunlaşır.
- C) İktisat, malların tüketimi ile olduğu kadar üretimi ve dağıtımıyla da ilgilidir.
- D) İktisat analitiktir.
- E) İktisat, tarihi bir bilimdir.

3. İktisadın mevcut durumunu inceleyerek insan davranışları ve insanların nispeten küçük birimlerle ilişkili tercihlerini inceleyen iktisat bölümü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mikro iktisat
- B) Makro iktisat
- C) Pozitif iktisat
- D) Normatif iktisat
- E) Nedensel iktisat

4. Aşağıdakilerden hangisi iktisatçıları ilgilendiren mikro bir konudur?

- A) Tüketici dengesi
- B) Millî gelir
- C) Enflasyon
- D) Dış ticaret
- E) Toplam talep

5. Bir faaliyetin biraz daha fazla ya da biraz daha az yapılmasına ilişkin kararlar ve bu kararların incelenmesi aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

- A) İhtiyaç
- B) Hipotez
- C) Tümleme yanılgısı
- D) Rasyonel davranış
- E) Marjinal analiz

İktisadın Niteliği ve Önemi

6. Bir A malının fiyatında meydana gelen bir artış, B malının tüketim miktarında bir artışa neden oluyorsa bu iki mal arasındaki ilişki aşağıdakilerden hangisi ile açıklanır?

- A) İkame mal
- B) Tamamlayıcı mal
- C) İlişkisiz mal
- D) Bağımsız mal
- E) Normal mal

7. Ata ekmeğinin üretim sürecinde kullanılan mal ve hizmetlerden hangisi tüketici malı niteliğindedir?

- A) Maya
- B) Su ve un
- C) Hamur
- D) Ata ekmeği
- E) Hamuru yapan işçi

8. Bir otomobilin satış elemanı tarafından kullanılması, aşağıdaki mal türlerinden hangisini ifade eder?

- A) Nihai mal
- B) Dayanıksız mal
- C) Üretici malı
- D) Serbest mal
- E) Ekonomik olmayan mal

9. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Değeri bir veya birden fazla bağımsız değişkendeki değişmelere göre belirlenen değişken, bağımlı değişkendir.
- B) Değeri zamanın belli bir anında ölçülebilen değişken, stok değişkendir.
- C) Değeri model dışında sistem dışı etkilerle değişen değişken, dışsal değişkendir.
- D) Değeri incelenen eşitlik dışında veya eşitliğe bağımlı olarak belirlenen ve bağımsız değişkenin değerindeki değişmelere neden olan değişken, bağımsız değişkendir.
- E) Değeri belli bir zaman diliminde ölçülebilen değişken, akım değişkendir.

10. Para stoğu nasıl bir değişkendir?

- A) Dışsal değişken
- B) Stok değişken
- C) Akım değişken
- D) Bağımsız değişken
- E) İçsel değişken

11. Fransız iktisatçı Leon Walras, aşağıdakilerden hangisini matematiksel bir içerik katarak oluşturmuştur?

- A) Karşılaştırmalı statik analiz
- B) Statik analiz
- C) Dinamik analiz
- D) Kısmi denge analizi
- E) Genel denge analizi

12. $T(x) = x^3 - 20x^2$ ise ortalama değeri maksimum yapan x değeri kaçtır?
A) 10 B) 20 C) 30 D) 40 E) 50

13. Bir ekonomideki tüm üretim faktörlerinin veri teknoloji ile üretime koşulması, hiçbirinin atıl kalmaması varsayımı altında, belirli bir dönemde üretilmesi mümkün olan, alternatif mal bileşimlerini gösteren eğri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüketim imkânları eğrisi
B) Kayıtsızlık eğrisi
C) Üretim olanakları eğrisi
D) Eş-ürün eğrisi
E) Talep eğrisi

14. Üretim imkânları eğrisinin altında kalan bir nokta ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Tam istihdamda etkin olan noktadır.
B) Ekonomide var olan kaynaklarla ulaşılamayan noktadır.
C) Hasılanın maksimize edildiği noktadır.
D) Ekonomide kaynakların atıl bırakıldığı, etkin olmayan bir noktadır.
E) Ekonomide kaynakların tam ve etkin kullanıldığı bir noktadır.

15. Ekonomide kaynaklar kıt olmasa ve üretim faktörlerinin kullanımı gelişigüzel olsa aşağıdakilerden hangisi söz konusu olur?

- A) Fırsat maliyeti artan bir öneme sahip olur.
B) Fırsat maliyeti kavramı önemsiz hâle gelir.
C) Marjinal dönüşüm oranı azalandır.
D) Kaynak tahsisi piyasa mekanizmasına bırakılır.
E) Kaynaklar devlet tarafından tahsis edilir.

16. Aşağıdakilerden hangisi marjinal dönüşüm oranını ifade eder?

- A) Bir malın para cinsinden değer ölçüsüdür.
B) Üretim imkânları eğrisinin genel ifadesidir.
C) Bağımsız değişkenin bağımlı değişkende oluşturduğu toplam değerdir.
D) Bağımsız değişkenin birim başına hesaplanan değeridir.
E) Üretim imkânları eğrisi üzerindeki herhangi bir noktadan çizilen teğetin eğimidir.

İktisadın Niteliği ve Önemi

17. İktisadi kaynakların bir üretimden diğerine mükemmel şekilde kaydığı durumda aşağıdakilerden hangisi geçerli olur?
- A) Üretim imkânları eğrisi negatif eğime sahip düz bir çizgi olur.
 - B) Üretim imkânları eğrisi orijine göre iç bükey olur.
 - C) Üretim imkânları eğrisi orijine göre dış bükey olur.
 - D) Üretim imkânları eğrisi eksenlere paralel olur.
 - E) Üretim imkânları eğrisinde fırsat maliyeti sıfır olur.
18. Üretim olanakları eğrisinin orijine göre iç bükey olması aşağıdakilerden hangisini gösterir?
- A) Fırsat maliyetinin arttığını
 - B) Fırsat maliyetinin sabit olduğunu
 - C) Kaynakların etkin kullanılmadığını
 - D) Fırsat maliyetinin azaldığını
 - E) Fırsat maliyetinin önemsizliğini

19. Üretim imkânları eğrisinde, fırsat maliyetinin ölçümü için gerekli olan kavram aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Bir malın öteki mal cinsinden değer ölçüsü olan nispi fiyatların bilinmesi gerekir.
 - B) Bir malın para cinsinden değer ölçüsü olan mutlak fiyatların bilinmesi gerekir.
 - C) Nispi fiyatların bilinmesine gerek yoktur.
 - D) Üretim imkânları eğrisinin esnekliğinin bilinmesi gerekir.
 - E) Üretim imkânları eğrisinin eksenleri yer değiştirmelidir.
20. Bir tank fiyatının bir otomobil fiyatına oranı aşağıdakilerden hangisini gösterir?
- A) Tankın otomobil karşılığı fırsat maliyetini gösterir.
 - B) Otomobilin, tank karşılığı fırsat maliyetini gösterir.
 - C) Malların para cinsinden değer ölçüsünü gösterir.
 - D) Tank ve otomobilin bağımsız mallar olduğunu gösterir.
 - E) Tank fiyatı ile otomobil fiyatı arasındaki farkı gösterir.

1. **İktisat:** İnsan ihtiyaçlarının karşılanmasında kısıt kaynakların alternatif kullanım yollarını inceleyen sosyal bir bilim dalıdır. İktisat bir **kıtlık** bilimdir. **Doğal bir bilim değildir.**

İktisat, toplum ve bireylerin sahip olduğu sınırlı kaynakları, sınırsız olan ihtiyaçları karşılamak için nasıl dağıtıldığının incelenmesidir.

Cevap D

2. **İktisadın temel özellikleri;**

- ✓ İktisat, insan davranışlarını inceleyen **sosyal bir bilimdir (A seçeneği).**
- ✓ İnsan davranışlarının sadece **iktisadi yönünü** inceler. Sınırlı kaynaklarla insanlara maksimum tatmini sağlayacak olan alternatifleri seçmeye çalışır. **Sadece rakamlarla uğraşmaz.**
- ✓ İktisat analitiktir **(D seçeneği).**
- ✓ İktisat, tarihi bir bilimdir **(E seçeneği).**
- ✓ İktisat, malların tüketimi ile olduğu kadar üretimi ve dağıtımıyla da ilgilidir **(C seçeneği).**

Cevap B

3. **Pozitif iktisat:** Mevcut durumu inceleyerek ne olduğunu belirlemeye çalışan ve değer yargısı içermeyen iktisat dalıdır **(C seçeneği).**

Normatif iktisat: Refahın en üst düzeyde sağlanabilmesi için ne olması gerektiğini inceleyen iktisat dalıdır **(D seçeneği).**

Mikro iktisat: İktisadın mevcut durumunu inceleyip insan davranışları ve insanların firma, birey, piyasa gibi nispeten küçük birimlerle ilişkili tercihlerini inceleyen bölümdür.

Makro iktisat: Bir bütün olarak ekonomiyi ve toplulaştırılmış ekonomik davranışları inceleyen iktisat bölümüdür **(B seçeneği).**

$$\text{Ekonomi ilmi} = \text{Mikro İktisat} + \text{Makro İktisat}$$

Cevap A

4. Tüketici dengesi, tüketimin maksimizasyonu, fayda maksimizasyonu, firma, birey, piyasa, kaynak dağılımı vb. kavramlar **mikro iktisatla** ilgilidir.

Diğer seçeneklerde yer alan millî gelir, toplam talep, işsizlik vb. kavramlar **makro iktisatla** ilgilidir.

Cevap A

5. **İhtiyaç:** Tatmin edildiğinde haz ve doyum, tatmin edilmediğinde ise acı ve üzüntü veren duygulardır. Karşılanması yaşamsal olan ihtiyaçlar **zorunlu**; karşılanması yaşamsal olmayan ihtiyaçlar **zorunlu olmayan ihtiyaçlardır (A seçeneği).**

Hipotez: İki değişkenin birbiriyle nasıl ilişkili olduğunu gösteren koşullu önermedir.

Örneğin; bir malın fiyatı arttığında satın alınmak istenen miktar azalır **(B seçeneği).**

Tümleme yanılığı: Birey için doğru olanın grup içinde doğru olacağı şeklindeki hatalı sonuçtur **(C seçeneği).**

Rasyonel davranış: Karar almak, tercih yapmak durumunda olan bir ekonomik birimin, kendi hedefine uygun şekilde hareket etmesidir **(D seçeneği).**

Marjinal analiz: Bir faaliyetin biraz daha fazla ya da biraz daha az yapılmasına ilişkin kararlar **marjinal kararlardır.** Bu kararların incelenmesi ise **marjinal analizdir. Örneğin;** iktisat dersi ne kadar çalışmalıyım gibi bir faaliyette “ne kadar” yapılacağına karar vermede kilit öneme sahiptir. Dolayısıyla marjinal analiz iktisatta önemli bir rol oynamaktadır.

Cevap E

6. **Tamamlayıcı mallar:** Bir ihtiyacı giderme özelliğine beraber sahip olunan mallardır. Bu mallarda, bir malın kullanımı diğer malın kullanımını gerekli kılar ve birlikte kullanımları daha fazla fayda sağlar. **Otomobil ve benzin** tamamlayıcı mallardır.

Bağımsız mallar: İhtiyacı giderme açısından ilişkisiz olan mallardır. **Kitap ve koltuk ilişkisizdir (İlişkisiz mal).**

İkame (rakip) mallar: Birbirinin yerine kolaylıkla geçebilen mallardır. **Koltuk ve kanepa** ikame mallardır. **Örneğin;** koltuğun fiyatında meydana gelen bir artış kanepenin tüketim miktarında bir artışa neden olacaktır. Dolayısıyla, bir A malının fiyatındaki artış B malının tüketim miktarını artırıyorsa bu mallar arasındaki ilişki **ikamedir**.

Cevap A

7. **Tüketici malı (nihai mal):** Tüketicinin ihtiyaçlarını doğrudan karşılayan mallardır. Bu tür mallar er ya da geç kullanılırlar. Ekonomik mal olma özelliklerini kaybettikleri anda ise yok olurlar. Ata ekmeğinin üretimi sırasında kullanılan maya, su, un, hamur, hamuru yapan işçi, tüketici malı değildir. Tüketicinin direkt ihtiyacını karşılayan **nihai mal, ata ekmeğidir**.

Cevap D

8. **Ekonomik mal:** Mutlaka belli bir çaba harcanarak elde edilebilen veya bir bedel ödenmesi gereken maldır.

Serbest mal: Her istendiğinde doğada bulunabilen ve çaba sarf edilmeden elde edilen maldır (**D seçeneği**).

Dayanıksız mal: Fayda sağlandığında yok olan, biten maldır (**B seçeneği**).

Nihai mal (tüketici malı): Tüketicinin ihtiyaçlarını doğrudan karşılayan mallardır (**A seçeneği**).

Üretici malı (sermaye malı): Diğer üretici ya da tüketici malları üretiminde kullanılan mallardır.

Örneğin; otomobil gezinti için kullanılıyorsa tüketici malı; bir satış elemanı tarafından kullanılıyorsa **üretici malı** niteliğindedir.

Cevap C

9. **Bağımlı değişken:** Genellikle Y ile gösterilen ve değeri bir veya birden fazla bağımsız değişkendenki değişmelere göre belirlenen değişkendir (**A seçeneği**).

Bağımsız değişken: Genellikle X ile gösterilen ve değeri incelenen eşitlik dışında veya eşitlikten bağımsız olarak belirlenen ve bağımlı değişkenin değerindeki değişmelere neden olan değişkendir (**D seçeneği**).

Dışsal değişken: Değeri model dışında sistem dışı etkilerle değişen değişkendir (**C seçeneği**).

İçsel değişken: Değeri model içinde belirlenen değişkendir.

Stok değişken: Değeri zamanın belli bir anında ölçülebilen değişkendir (**B seçeneği**).

Akım değişken: Değeri belli bir zaman diliminde ölçülebilen değişkendir (**E seçeneği**).

Cevap D

10. **Stok değişken;** belli bir anda ölçülebilen **statik** değişkendir. **Para stoğu,** servet, sermaye, ulusal borçlar, dış borç, borç stoğu vb. kavramlar, stok değişkeni ifade eder.

Akım değişken; değeri belli bir zaman diliminde ölçülebilen **dinamik** değişkendir. Gelir, ücret, maaş, yatırım, tüketim, vergi, net ihracat, bütçe açığı vb. kavramlar akım değişkendir.

Cevap B

11. **Statik analiz:** Bir denge oluştuğunda bu duruma nasıl geldiği incelenmeden; durağan şekilde ele alınması sonucu oluşan iktisadi analiz yöntemidir (**B seçeneği**).

Karşılaştırmalı statik analiz: Bir denge-den diğer dengeye geçildiğinde sürecin nasıl oluştuğu incelenmeden; iki durağan durumun karşılaştırılmasıdır (**A seçeneği**).

Dinamik analiz: Bir dengeden öteki dengeye geçişte zaman içindeki değişimleri dikkate alarak çeşitli denge durumlarını karşılaştıran analizdir (**C seçeneği**).

Kısmi denge analizi: Piyasalar arası karşılıklı bağımlılığı hesaba katmadan, diğer değişkenlerin değişmediği varsayımını (ceteris paribus) benimseyen iktisadi analiz türüdür. **Alfred Marshall**'a aittir ve Marshall'ın iktisat bilimine sağladığı en önemli metodolojik katkı olarak kabul edilir (**D seçeneği**).

Genel denge analizi: Piyasalar arası bağımlılığı hesaba katarak ceteris paribus varsayımını benimsemeyen iktisadi analizdir. **Leon Walras**'a aittir.

Cevap E

12.

$$M(x) = \frac{dT(x)}{dx} = 3x^2 - 40x$$

$$A(x) = \frac{T(x)}{x} = \frac{x(x^2 - 20x)}{x} = x^2 - 20x$$

Ortalama değer **maksimum** olduğu yerde; $A(x) = M(x)$ dir.

$$3x^2 - 40x = x^2 - 20x$$

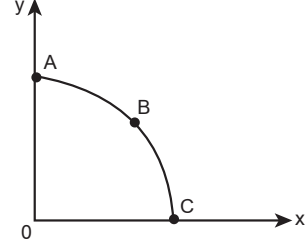
$$3x^2 - x^2 = 40x - 20x$$

$$2x^2 = 20x$$

$$x = 10$$

Cevap A

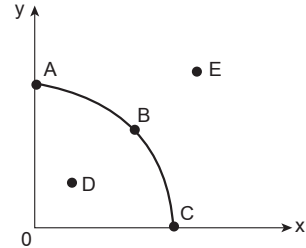
13. Bir ekonomideki tüm üretim faktörlerinin veri teknoloji ile üretime koşulması, hiçbirinin atıl kalmaması varsayımı altında, belirli bir dönemde üretilmesi mümkün olan alternatif mal bileşimlerini gösteren eğri, **üretim olanakları eğrisidir**.

Üretim olanakları eğrisi **üzerindeki her nokta (A, B, C) tam istihdam hâlinde** ekonomide üretilmesi mümkün **alternatif mal bileşimlerini** gösterir.

Cevap C

14.

A, B, C → Ekonomide kaynakların **tam ve etkin** kullanıldığı, tam kapasite noktasıdır (**A ve E seçeneği**).

E → Ekonomide var olan kaynaklarla **ulaşılması mümkün olmayan** noktadır (**B seçeneği**).

D → Üretim olanakları eğrisi **altında**, cari üretim olanaklarının **solunda** kalan bu nokta, etkin **olmayan** kaynakların atıl bırakıldığı, **eksik istihdam** noktasıdır.

Cevap D

ÇÖZÜMLER

15. İhtiyaçlar sonsuz, kaynaklar sınırlıdır (**Kıtlık kanunu**). Kıt kaynakların kullanılmasında alınan her kararda diğer karardan vazgeçilmesi, **alternatif maliyettir (fırsat maliyeti)**.

Fakat kaynaklar kıt olduğunda fırsat maliyeti kavramı önemli olur (**A seçeneği**).

Kaynaklar kıt olmasa ve üretim faktörlerinin kullanımı gelişigüzel olursa **fırsat maliyeti kavramı önemsiz hâle gelir**.

Cevap B

16. **Marjinal dönüşüm oranı (MRT)**: Üretim imkânları eğrisi üzerindeki herhangi bir noktadan çizilen teğetin eğimidir.

$$MRT_{x,y} = \frac{\Delta Y (\text{Vazgeçilen})}{\Delta X (\text{Yerine konulan})}$$

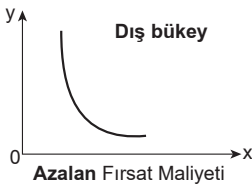
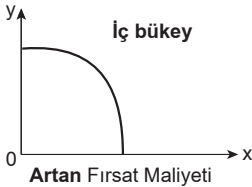
A seçeneği; mutlak fiyatın tanımındır.

C seçeneği; toplam değer tanımındır.

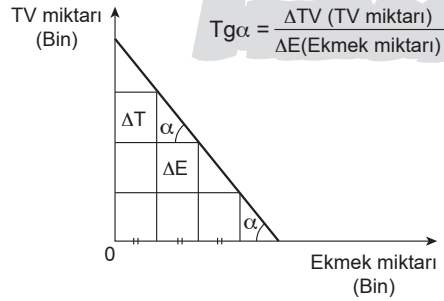
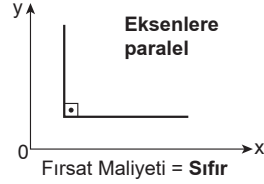
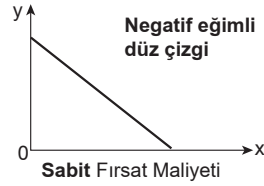
D seçeneği; ortalama değer tanımındır.

Cevap E

17.

İktisadın Niteliği ve Önemi

Üretim olanakları eğrisinin **düz bir çizgi olması** durumunda üzerindeki her noktada **eğim aynıdır**. Üretim olanakları eğrisinin eğimi, bir maldan bir birim daha fazla üretilmesi hâlinde, diğer maldan üretilen miktarın ne kadar vazgeçilmesi gerektiğini yani üretimi arttırılan malın, üretimi azaltılan mal cinsinden alternatif maliyetini gösterir. Düz bir çizgide eğim aynıken ekmek üretiminin TV cinsinden alternatif maliyeti sabittir. Nedeni, üretim faktörlerinin bir malın üretiminden diğer malın üretimine **mükemmel şekilde kaymasıdır**.

Cevap A

ECONOMICUS

e-SORU BANKASI
HEDİYELİ

Yapay Zekâ Destekli

İKTİSAT

Cilt
2

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

SORU BANKASI

MAKRO İKTİSAT VE PARA-BANKA-KREDİ

e-Soru bankasına
erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

DİLEK ERDOĞAN KURUMLU

ARTIFORCE, TÜBİTAK-TEYDEB Destek Programından yararlanılarak geliştirilmiştir (Proje No: 7230451).
Ürün/hizmet ile ilgili tüm sorumluluk Pegem Akademi Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Hizmetleri Tic. A.Ş.'ye aittir.

PEGEM AKADEMİ

Dilek ERDOĞAN KURUMLU

**ECONOMICUS
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI (Cilt 2)**

ISBN 978-625-6128-55-2

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

15. Baskı: 2024, Ankara

Yayın-Proje: Pegem

Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan

Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

SUNU

Değerli uzman, denetmen ve müfettiş adaylarımız,

Soru bankamız Cilt 1 ve Cilt 2 olarak KPSS ve kurum sınavlarına yönelik tüm iktisat konularını kapsamaktadır. Yayınımız, her yıl gelen kurum ve KPSS soruları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Konu anlatımlı kitaplarımızdaki video eğitimle-riyle konular uygun sıralamada ilerlemekte ve konu sorularının arkasından karma sorular gelmektedir. Ayrıca tüm kitaplarımızın sonlarında sınavlara girmeden önce mutlaka bakılması gereken “ÖNEMLİ NOTLAR” yer almaktadır.

Bir konuya başlarken çözeceğiniz ilk testler temel düzeyde olacak, aynı konunun test sayısı arttıkça sorular zorlaşacaktır. Burada amaç önce KPSS ve kurum soru örneklerinden çözmeniz ve sonrasında da bu sorulardan türettiğimiz zor soruları da görmenizdir. Son dönemlerde gelen soru kalıpları basit sorular olduğu kadar zor sorular olduğunu da göstermektedir. Soruları doğru da yanlış da yapsanız çözüm-leri okumadan geçmeyiniz. Soru ezberlemek doğru değil, nedenleri ya da yanlışları sorgulamak önemlidir.

Biliyorsunuz ki zor yollar sabırla aşılır. Güzel olan hiçbir şeye kolay ulaşılmaz. Eğitim hayatınızın artık son noktasında yaşamınıza yön verecek sınavların sonun-dasınız. İnanın, pes etmeyin ve hakettiğiniz en güzel kurumlara yerleşin. Sizin için en büyük dileğim en iyi mevkilere kendi emeklerinizle gelmenizdir. Hepinize canı gönülden başarılar dilerim.

Dilek ERDOĞAN KURUMLU

Kitaba ilişkin sorularınızı pegem@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da

0538 594 92 40 numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Sorunuz en kısa sürede yayın ekibimiz tarafından cevaplandırılacaktır.

TÜRKİYE'DE İLK DEFA TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1. Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2. Konu sonu testlerini çözebilir.
- 3. Testlerin çözümlerini görüntüleyebilir.

Detaylı anlatım için
QR kodu okutunuz.

Yapay zekânın öğrenme analizinizi yapabilmesi için interaktif içeriklere etkileşim bırakmanız gerekmektedir. Etkileşim bırakmak için testlerde yer alan cevap seçeneklerini sistem üzerinde işaretlemeniz gerekmektedir. Böylelikle yapay zekâ bırakılan etkileşimler sonrasında sizlerin başarı durumlarını tespit ederek eksik tespitinizi gerçekleştirecektir.

**Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek
ve hibrit kitabınıza erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:**

1. Adım Üyelik

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna
arti.pegemkampus.com yazarak web sitemiz
üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

2. Adım Aktivasyon

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde
yer alan **"Aktivasyonlarım"** sekmesine girerek
kodunuzu aktif edebilirsiniz.

Kazınız

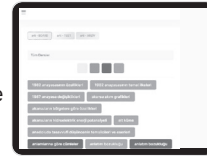
3. Adım Ürünlerim

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra
menüde aktif hâle gelen **"Hibrit Kitap"** sekmesine
tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

4. Adım Yapay Zekâ Asistan

Hibrit kitaptaki işaretlemeleriniz doğrultusunda eksik
tespitinizi yapabilmek için menüdeki **"Arti-Asistan"**
sekmesine tıklayabilirsiniz. Eksiklerinizi tamamlamak ve
daha fazla içerik görmek için pegemkampus.com
adresini ziyaret edebilirsiniz.

**Aktivasyon kodu kitabınızın iç kapağında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar
geçerlidir.**

**Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55**

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

MAKRO İKTİSAT

Makro İktisada Giriş	3
Basit Keynesyen Model ve Millî Geliri Belirleyen Faktörler	39
Denge Millî Gelir Düzeyinin Belirlenmesi ve Çarpan Analizi.....	82
Paranın Makro Ekonomideki Rolü	119
Paranın Makro Ekonomideki Rolü ve Para Politikasının Etkinliği	138
Parasal Aktarım Mekanizmaları	176
IS-LM Analizi.....	203
Toplam Talep - Toplam Arz Analizi.....	235
Açık Ekonomi (IS-LM-BP Analizi)	269
Enflasyon ve İşsizlik.....	310
Bütçe Açıkları ve Bütçe Politikası	350
Makro İktisat Karma Sorular	355

BÖLÜM 2

PARA-BANKA-KREDİ

Para Ekonomisine Giriş	489
Kaydi Para Yaratma Süreci ve Para Arzının Belirlenmesi	501
Merkez Bankası	533
Para Politikası Amaçları ve Araçları	547
Döviz Kurunun Belirlenmesine Yönelik Yaklaşımlar	560
Para Politikasının Yürütülmesinde Hedeflerin Kullanımı	566
Finansal Ekonomi	582
Para-Banka-Kredi Karma Sorular	631
Önemli Notlar	695
Kaynakça	737

MAKRO İKTİSAT

SORU VE ÇÖZÜMLERİ

Makro İktisada Giriş - 1

1. 1936'da yayınlanan "Para, Faiz ve İstihdamın Genel Teorisi" adlı eseriyle makro iktisadı bir bilim dalı hâline getiren iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) J. M. Keynes
 - B) A. Smith
 - C) D. Ricardo
 - D) M. Friedman
 - E) J. S. Mill
2. Aşağıdakilerden hangisi Keynesyen yaklaşımda geçerli olan düşüncelerden biri değildir?
 - A) Talep yanlıdır.
 - B) İstihdamı belirleyen, ücret ve fiyatlardır.
 - C) Ücret ve fiyatlar rijittir.
 - D) Eksik istihdam vardır.
 - E) Devlet müdahalesi şarttır.
3. Aşağıdakilerden hangisi klasik yaklaşımda geçerli olan varsayımlardan biridir?
 - A) Tüketim ve tasarruf harcanabilir gelir tarafından belirlenir.
 - B) Tarafsız maliye savunulur.
 - C) Para nötr değildir.
 - D) Her talep kendi arzını yaratır.
 - E) Dikotomi varsayımı geçersizdir.
4. Aşağıdakilerden hangisi talep yanlı okullardan biri değildir?
 - A) Alman Tarihçi Okulu
 - B) Post Keynesyenler
 - C) Ortodoks Keynescilik
 - D) Yeni Keynesyenler
 - E) Monetaristler
5. Aşağıdakilerden hangisi monetarist yaklaşıma ait düşüncelerden biri değildir?
 - A) Sıkı para politikası enflasyonla mücadelede esastır.
 - B) Sabit parasal artış kuralı geçerlidir.
 - C) Enflasyon her zaman her yerde parasal bir olgudur.
 - D) Emek arzı beklenen reel ücretin artan fonksiyonudur.
 - E) Ekonomiye müdahalede bulunulması istikrar açısından zorunludur.
6. Aşağıdakilerden hangisi makro ekonomik amaçlardan biridir?
 - A) Kaynak dağılımı
 - B) Arz
 - C) Fiyat
 - D) Fiyat istikrarı
 - E) Tüketici dengesi

Makro İktisada Giriş - 1

7. Bir ekonomide ülke vatandaşları tarafından üretilen tüm nihai mal ve hizmetlerin parasal değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gayri safi yurt içi hasıla (GSYİH)
- B) Gayri safi millî hasıla (GSMH)
- C) Safi millî hasıla (SMH)
- D) Millî hasıla (MH)
- E) Kişisel gelir (KG)

8. GSMH ile GSYİH arasındaki fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Net dış krediler
- B) Net dış sermaye girişi
- C) Net dış faktör gelirleri
- D) Net turizm geliri
- E) Net dış doğrudan yatırımlar

9. Aşağıdakilerden hangisi gayri safi yurt içi hasıla (GSYİH) tanımı içinde yer almaz?

- A) Yabancıların ülkede yaptığı yatırım harcamaları
- B) Kamu kesiminin yaptığı alt yapı harcamaları
- C) Özel kesimin yaptığı yatırım harcamaları
- D) İşçilerimizin yurt dışından gönderdiği döviz gelirleri
- E) Yabancı bir müteahhitin yurt içinde yaptığı yatırım harcaması

10. Net dış alem faktör gelirlerinin negatif olduğu durumda aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

- A) $GSMH > GSYİH$
- B) $GSMH = GSYİH$
- C) $GSMH \geq GSYİH$
- D) $GSMH \leq GSYİH$
- E) $GSMH < GSYİH$

11. Yabancıların yurt içi kazançları, ülke vatandaşlarının yurt dışı kazançlarından küçükse aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

- A) Net dış alem faktör gelirleri pozitif ve $GSMH > GSYİH$
- B) Net dış alem faktör gelirleri negatif ve $GSMH < GSYİH$
- C) Net dış alem faktör gelirleri sıfırdır ve $GSMH = GSYİH$
- D) Net dış alem faktör gelirleri önce pozitif, sonra birdir ve $GSMH \geq GSYİH$
- E) Net dış alem faktör gelirleri önce negatif, sonra sıfırdır ve $GSMH \leq GSYİH$

12. Tam istihdam düzeyindeki üretimi ifade eden ve ülkedeki enflasyonist ve deflasyonist açığın belirlenmesinde kullanılan gelir düzeyi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fiili gelir düzeyi
- B) Cari gelir düzeyi
- C) Potansiyel gelir düzeyi
- D) Tam gelir düzeyi
- E) Eksik gelir düzeyi

13. "GSYİH Açığı" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Potansiyel çıktı + Fiili çıktı
- B) Potansiyel çıktı – Cari çıktı
- C) Cari çıktı – Potansiyel çıktı
- D) Potansiyel çıktı × Cari çıktı
- E) Fiili çıktı – Potansiyel çıktı

14. Herhangi bir dönemde üretilen toplam çıktının temel alınan bir yılın fiyatlarıyla ölçülmesini sağlayan ve iktisadi büyümeyle ilgili verimli gösterge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nominal GSYİH
- B) Parasal GSYİH
- C) Reel GSYİH
- D) Nakdi GSYİH
- E) Cari GSYİH

15. Nominal millî gelir kavramı için aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Enflasyon oranının düşülmediği, cari fiyatlarla hesaplanan gelirdir.
- B) Enflasyon oranının düşüldüğü, cari fiyatlarla hesaplanan gelirdir.
- C) Enflasyon oranının düşüldüğü, sabit fiyatlarla hesaplanan gelirdir.
- D) Enflasyon oranının düşülmediği, sabit fiyatlarla hesaplanan gelirdir.
- E) Enflasyon oranının etkilemediği, sabit fiyatlarla hesaplanan gelirdir.

16. 2012 fiyatlar genel düzeyi, 2011 yılındaki fiyatlar genel düzeyinden daha yüksek ise aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) 2012 yılında nominal gelirdeki artış hızı, aynı yıldaki reel gelirdeki artış hızından daha yüksektir.
- B) 2011 yılında nominal gelirdeki artış hızı, aynı yıldaki reel gelirdeki artış hızından daha yüksektir.
- C) 2012 yılında reel gelir, 2011 yılındaki reel gelirden daha yüksektir.
- D) 2012 yılında reel gelir, 2011 yılındaki reel gelire eşittir.
- E) 2011 yılında reel gelir, 2012 yılındaki nominal gelire eşittir.

Makro İktisada Giriş - 1

17. Bir ülkede yıllık enflasyon oranının gerçeğe en yakın saptanmasını sağlayan endeks aşağıdakilerden hangisidir?

- A) GSYİH deflatörü
- B) ÜFE
- C) TÜFE
- D) Çekirdek enflasyon
- E) TEFE

18. GSMH zımni deflatörü aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) $(\text{Nominal GSMH} + \text{Reel GSMH}) \cdot 100$
- B) $(\text{Nominal GSMH} \times \text{Reel GSMH}) \cdot 100$
- C) $(\text{Nominal GSMH} - \text{Reel GSMH}) + 100$
- D) $(\text{Nominal GSMH} / \text{Reel GSMH}) \cdot 100$
- E) $(\text{Nominal GSMH} / \text{Reel GSMH}) + 100$

19. GSYİH deflatörünün hesaplanmasında kullanılan endeks aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabit sepete dayalı endeks
- B) Laspeyres fiyat endeksi
- C) Paasche fiyat endeksi
- D) Sıfır orana dayalı endeks
- E) Tüketici fiyatları endeksi

20. Tüketici fiyatları endeksi için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Belirli bir dönemde ithal mallar dahil tüketicilerin satın aldıkları mal ve hizmet fiyatları göz önüne alınarak bulunan değerdir.
- B) Ağırlık olarak her bir mal için baz yılında yapılan harcama esas alınır.
- C) Temel yıl için saptanan mal sepeti esas alınarak her yıl fiyat değişimlerinin bu sepet üzerinden izlenmesi esasına dayanır.
- D) Tüketici fiyatları endeksi hesaplanırken Laspeyres fiyat endeksi kullanılır.
- E) Ekonomide üretilen tüm mal ve hizmetler göz önüne alınırken sabit sepete dayalı olarak hesaplamalar yapılır.

1. Klasik iktisatçılar iktisadi bilim hâline getirenlerdir ve öncüsü **A. Smith**'tir. "1776 **Ulusların Zenginliği**". Mikro temelli analizler "Laissez Faire Laissez Passe" **Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler (görünmez el)** düşüncesi piyasaların müdahale olmadan kendi kendine dengeye geleceğini savunur. Fakat 1929'da başlayan ve yıllarca süren **Büyük Buhran**, klasik liberal görüşe büyük bir darbe vurmuş, **Keynesyen devrimi** ortaya çıkaran önemli bir olgu olmuştur. 1936'da yazılan "**Para, Faiz ve İstihdamın Genel Teorisi**" adlı **J. M. Keynes'e** ait eser, **makro ekonomiyi bir bilim dalı hâline getirir**. İlk etkilerin II. Dünya Savaşı sonrası görüldüğü 1950'lerden 1970'li yıllara kadar süren bu dönem **Keynes'in altın çağıdır**. **Klasiklerde** fiyat ve ikame etkisine dayalı **mikro** bakış, yerini **Keynes'in** gelir etkisine dayalı **makro** bakışa bırakır.

Cevap A

2. **Keynesyen Yaklaşım**

- ✓ **Eksik istihdam**, eksik rekabet geçerlidir.
- ✓ Ücret ve fiyatlar **esnek değildir**. (yapışkan-rijittir.)
- ✓ **Devlet müdahalesi şarttır**.
- ✓ Üretim ve istihdamı belirleyen **toplam taleptir**. Say kanunu geçersizdir.
- ✓ Keynesyenler **talep yanlıdır**.
- ✓ **Maliye politikası** etkilidir. Genişletici maliye politikası savunulur.
- ✓ **Para nötr değildir**. (Yansız değildir.) Parasal büyüklüklerdeki artışlar faizleri düşürür, yatırımlar, üretim ve gelir artar. **Para arzındaki artışlar faiz aracılığıyla reel üretimi etkiler**.
- ✓ **(I ≠ S)** Tüketim ve tasarruf **harcanabilir gelir** tarafından belirlenir, yatırımlar ise faiz ve sermayenin marjinal verimliliğinden etkilenir.
- ✓ Para arzının para talebine eşit olduğu yerde **nominal faiz oranı** geçerlidir.
- ✓ **Marjinal yaklaşım** esastır.
- ✓ Emek talebi **reel ücrete**, emek arzı **nominal ücrete** bağlıdır.

Dolayısıyla Keynes'te **istihdamı belirleyen; ücret ve fiyatlar değil, toplam taleptir**.

Cevap B

3. **Klasik Yaklaşım**

- ✓ **Tam istihdam**, tam rekabet geçerlidir.
- ✓ Ücret ve fiyatlar **tam esnektir**.
- ✓ **Devlet müdahalesi gereksizdir**.
- ✓ İstihdam düzeyini **ücret ve fiyatlar** belirler. "Her arz kendi talebini yaratır." (**Say Kanunu - Mahreçler - Pazar Kanunu**)
- ✓ **Klasikler arz yanlıdır**.
- ✓ **Para politikası** geçerlidir.
- ✓ **Tarafsız maliye** savunulur.
- ✓ **Para nötrdür** (yansız-peçe-tül). **Miktar kuramı** geçerlidir. **Para sadece fiyatlar genel düzeyini etkiler**. Reel ve parasal büyüme arasında ilişki söz konusu değildir (**Dikotomi varsayımı**).
- ✓ Yatırımlar her zaman tasarruflara eşittir. **(I = S)** Denge faiz oranı burada belirlenir. **Reel faiz oranı** geçerlidir.
- ✓ **Emek değer teorisine** dayanır.
- ✓ Emek talebi ve arzı **reel ücrete** bağlıdır.

Cevap B

4.

TALEP VE ARZ YANLI İKTİSADİ GELENEKLER	
Talep Yanlı Olanlar	Arz Yanlı Olanlar
✓ Ortodoks Keynesçilik (Neo Klasik, Keynesci Sentez)	✓ Klasikler
✓ Post Keynesyenler	✓ Yeni Klasikler
✓ Yeni Keynesyenler	✓ Reel Konjonktür Yaklaşımı
✓ Alman Tarihçi Okulu	✓ Avusturya Okulu
✓ Marksist İktisat	✓ Neo Klasikler
	✓ Monetaristler

Cevap E

5. Monetarist (Parasalcı) Yaklaşım

- ✓ 1960'lı yıllarda dikkat çeken parasalcı yaklaşımın öncüsü M. Friedman'dır.
- ✓ Para arzının önemine dikkat çeken bir yaklaşımdır.
- ✓ Ekonomideki istikrarsızlıkların nedeni para arzındaki düzensiz dalgalanmalardır. Bunlara göre Keynesyen politikalar kısa dönemde gelirde artış sağlayabilir fakat uzun dönemde mutlaka fiyatları artırır (enflasyon).
- ✓ Sürekli gelir hipotezi geçerlidir.
- ✓ Doğal işsizlik oranı vurgulanır.
- ✓ Emek arzı beklenen reel ücretin artan fonksiyonudur.
- ✓ Borçlanma özel sektörden olursa faizler artar, "dışlama etkisi" oluşur.
- ✓ Enflasyon her zaman her yerde parasal bir olgudur.
- ✓ Sıkı para politikası enflasyonla mücadelede esastır.
- ✓ Para arzı artışı büyüme ve enflasyona göre sağlanmalıdır (Sabit parasal artış).
- ✓ Monetaristlere göre büyük buhranın nedeni de yanlış daraltıcı para politikalarıdır.
- ✓ Ekonomide sabit parasal artış kuralını vurgulayan monetaristler, kâr beklentisiyle yatırımlarını artıran firmaların yarattığı gelir artışı durumunda herhangi bir müdahalede bulunulmaması gerektiğini düşünürler.

Dolayısıyla monetaristlerde ekonomiye müdahalede bulunulması istikrar açısından zorunlu değildir.

Cevap E

6.

Makro Ekonomik Amaçlar	Makro Ekonomik Araçlar
✓ Fiyat istikrarı	✓ Para politikası
✓ Tam istihdam	✓ Maliye politikası
✓ Dengeli büyüme	✓ Gelirler politikası
✓ Gelir dağılımında adalet	
✓ Ödemeler bilançosunda denge	

Cevap D

7. GSYİH: Belli bir dönemde genellikle bir yıl içinde, ülke sınırları içerisinde üretilen tüm nihai mal ve hizmetlerin parasal (nominal - nakdi - cari) değeridir. (A seçeneği)

GSMH: Belli bir dönemde ülke vatandaşları tarafından üretilen tüm nihai mal ve hizmetlerin piyasa (parasal) değeridir.

GSMH - Amortismanlar = SMH'dir. (C seçeneği)

SMH - Dolaylı vergiler = MH'dir. (D seçeneği)

MH - Dolaylı vergiler - Sosyal kesenekler - Kurumlar vergisi - Şirketlerin dağıtılan kârları + Kamu borçlanma faizleri + Sübvansiyonlar + Transfer harcamaları = Kişisel Gelirdir (E seçeneği).

Cevap B

8. GSMH = GSYİH + Dış Alem Net Faktör Gelirleri (NFG)

GSMH - GSYİH = Net Dış Faktör Gelirdir.

NFG = Dış alemden gelen faktör geliri - Dış aleme giden faktör geliri

Cevap C

9. **Net Faktör Geliri:** Ülke vatandaşlarının diğer ülkelerden getirdikleri faktör gelirleri ile o ülkede faaliyette bulunan yabancı ülke vatandaşlarının ülkelerine götördükleri faktör gelirleri arasındaki farktır.

GSYİH tanımına, ülke vatandaşının diğer ülkelerde elde ettiği gelirler ile ülkelere götördükleri faktör gelirleri **girmez**.

Örneğin; sanatçıların, futbolcuların elde ettiği emek gelirleri, yabancı ülkelerdeki finans kurumlarından sağlanan faiz, sermaye gelirleri, ülke girişimcilerinin yabancı ülkede elde ettiği kâr gelirleri gibi...

Dolayısıyla **işçilerimizin yurt dışından gönderdiği döviz gelirleri** GSYİH tanımına girmez.

Cevap D

10. **GSMH = GSYİH + NFG**

NFG = Dış alemden – Dış aleme
gelen faktör giden faktör
gelirleri gelirleri

Gelen > Giden → NFG **pozitiftir**.

→ GSMH > GSYİH

Gelen < Giden → NFG **negatiftir**.

→ GSMH < GSYİH

Gelen = Giden → NFG **sıfırdır**.

→ GSMH = GSYİH

Cevap E

11. **NFG = Ülke vatandaşlarının yurt dışı kazançları – Yabancıların yurt içi kazançları**

Ülke vatandaşlarının yurt dışı kazançları, yabancıların yurt içi kazançlarından büyükse bu dış alemden gelenin dış aleme gidenden büyük olduğunu gösterir. Bu durumda **NFG pozitiftir ve GSMH > GSYİH'dir**.

Cevap A

12. **Potansiyel GSMH:** Bir ekonomideki tüm üretim faktörlerinin üretime koşulduğu, tam istihdam düzeyindeki üretimi ifade eder.

Enflasyonist ve deflasyonist açığın belirlenmesinde kullanılan gelir düzeyi potansiyel GSMH'dir.

Cari GSMH < Potansiyel GSMH ise

Deflasyonist Açık

Cari GSMH > Potansiyel GSMH ise

Enflasyonist Açık

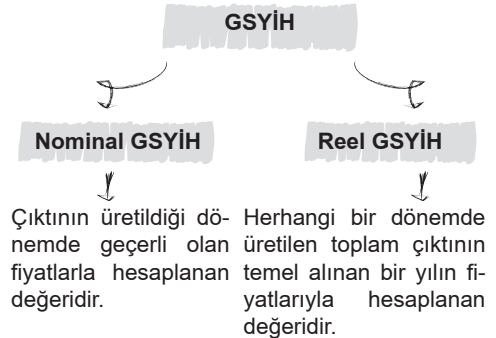
Cevap C

13. **GSYİH Açığı;** Potansiyel GSYİH ile Cari (Fili) GSYİH arasındaki farktır.

GSYİH Açığı=Potansiyel çıktı-Cari çıktı

Cevap B

- 14.

İktisadi büyümeyle ilgili verimli olan gösterge Reel GSYİH'dir.

Cevap C

15. **Nominal millî gelir**, enflasyon oranının düşülmediği cari fiyatlarla hesaplanan millî gelirdir.

Reel millî gelir, enflasyondan arındırılmış sabit fiyatlarla hesaplanan millî gelirdir.

Nominal millî gelir, ülkedeki büyüme ya da refah düzeyindeki artışı saptayabilmek için **sağlıklı bir ölçü değildir**. Çünkü gelirdeki yıllık artışın bir kısmı üretilen mal ve hizmet miktarındaki artıştan kaynaklandığı gibi bir kısmı da enflasyondan yani fiyatlardaki yıllık artıştan kaynaklanır.

Cevap A

16. **2012 yılında nominal gelirdeki artış hızı aynı yıldaki reel gelir artış hızından daha yüksek ise 2012 yılında fiyatlar genel düzeyi bir önceki yıla göre artmış** demektir.

Tam tersi, 2012 yılında nominal gelirdeki artış hızı, aynı yıldaki reel gelir artış hızından daha **düşük** ise 2012 yılında, **fiyatlar genel düzeyi** bir önceki yıla göre **gerilemiş** demektir. Çünkü **Fiyat endeksi = Nominal GSYİH / Reel GSYİH · 100'dür**.

Cevap A

17. Ülkemizde **2005 yılından itibaren** Toptan Eşya Fiyatları Endeksi (**TEFE**) **terk edilmiş**, AB'ye uyum süreci çerçevesinde, maliyet enflasyonunun tam bir göstergesi olan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) hesaplanmaya başlanmıştır (**B ve E seçeneği**).

Çekirdek enflasyon: Bazı mal grupları ile fiyat değişmelerine yol açan birtakım unsurların tüketici fiyat endeksi (TÜFE) kapsamında izlenen sepetten çıkarılmasıyla ulaşılan, daha **dar kapsamlı** enflasyondur. Enflasyon seyrini gösterme gücü yüksek olan bu enflasyon, **enflasyon hedeflemesinde önemlidir**. Ülkemizde «**Özel İmalat Sanayi Fiyat Endeksi**» çekirdek enflasyon olarak adlandırılır (**D seçeneği**).

Bir ülkede enflasyon oranının gerçeğe en yakın saptanmasını sağlayan endeks, **GSYİH deflatörüdür**. Nominal ve reel GSYİH'den hareketle elde edilen yıllık enflasyon oranı, **GSYİH deflatörü** ile ifade edilir.

Cevap A

18. **GSMH zımni deflatörü**: Nominal rakamların reel rakamlara dönüştürülmesini sağlayan özel bir fiyat endeksidir.

$$\text{GSMH zımni deflatörü} = \frac{\text{Nominal GSMH}}{\text{Reel GSMH}} \cdot 100$$

Cevap D

- 19.

→ **Laspeyres**
Sabit mal sepetine dayanır.

$$\text{TÜFE}_{2003} = \frac{\left(P_x^{2012} \cdot Q_x^{2003} \right) + \left(P_y^{2012} \cdot Q_y^{2003} \right)}{\left(P_x^{2003} \cdot Q_x^{2003} \right) + \left(P_y^{2003} \cdot Q_y^{2003} \right)} \cdot 100$$

Temel Yıldaki Mal Sepetinin Cari Yıldaki Değeri

$$\text{TÜFE} = \frac{\text{Belirli Bir Mal Sepetinin Temel Yıldaki Değeri}}{\text{Cari Yıldaki Mal Sepetinin Cari Yıldaki Değeri}} \cdot 100$$

→ **Paasche**
Değişken mal sepetine dayanır.

$$\text{GSYİH deflatörü} = \frac{\left(P_x^{2012} \cdot Q_x^{2003} \right) + \left(P_y^{2012} \cdot Q_y^{2012} \right)}{\left(P_x^{2003} \cdot Q_x^{2012} \right) + \left(P_y^{2003} \cdot Q_y^{2012} \right)} \cdot 100$$

$$\text{GSYİH deflatörü} = \frac{\text{Cari Yıldaki Mal Sepetinin Cari Yıldaki Değeri}}{\text{Cari Yıldaki Mal Sepetinin Baz (Temel) Yıldaki Değeri}} \cdot 100$$

TÜİK tarafından tüketici ve üretici fiyatları endeksinin hesaplanmasında **son temel yıl 2003'tür**.

Cevap C

20. **TÜFE**: Belirli bir dönemde ithal mallar dahil tüketicilerin satın aldıkları mal ve hizmet fiyatları göz önüne alınarak bulunan değerdir (**A seçeneği**).

TÜFE hesaplanırken Laspeyres fiyat endeksi kullanılır (**D seçeneği**). Temel yıl için saptanan mal sepeti esas alınarak her yıl fiyat değişmelerinin bu sepet üzerinden izlenmesi esasına dayanır (**C seçeneği**). Ağırlık olarak her bir mal için baz yılında yapılan harcama esas alınır (**B seçeneği**).

TÜFE'de tüketicinin bütçesine göre ağırlık katsayısı farklı verilen mal sepeti esas alınıp sepetteki mal sepeti yıllarla birlikte değiştirilmeden her yıl bu mallar için ne kadar ödeme yapıldığı tespit edilir. **Üretilen tüm mal ve hizmetleri TÜFE değil, deflatör dikkate alır**.

Cevap E

Makro İktisada Giriş - 2

1. **GSYİH deflatörü ile TÜFE'nin hesaplanmasına yönelik farklardan biri aşağıdakilerden hangisidir?**
 - A) Mal ve hizmet sepetindeki mal sayısında farklılık olmadan TÜFE, sadece tüketicilerin satın aldıklarını, deflatör ise üretilen tüm mal ve hizmetleri dikkate alır.
 - B) TÜFE'de mal sepetinde tüketicinin satın aldığı tüm malların yanında ithal mallar da dahildir fakat GSYİH deflatöründe sadece ülkede üretilen mallar göz önüne alınır.
 - C) TÜFE'de sepetteki mal bileşimi değişmekte, deflatörde yıllarla birlikte bu mal sepeti değiştirilmemektedir.
 - D) Sabit sepete dayalı endeks TÜFE'dir, değişken olmanın yanında sabit sepete de dayalı olan GSYİH deflatörüdür.
 - E) Paasche fiyat endeksi kullanılarak hesaplanan TÜFE, Laspeyres fiyat endeksi kullanılarak hesaplanan GSYİH deflatörüdür.
2. **Bir ülkede TÜFE'deki yıllık artış, aynı yıldaki GSYİH deflatöründen daha yüksek çıkıyorsa bunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**
 - A) Tüketim harcamalarının kamu ve yatırım harcamalarından daha az olması
 - B) İthal edilen malların fiyatlarının artması
 - C) Ülkede yüksek oranlı bir revalüasyonun yapılması
 - D) Ülkenin tüm harcama kalemlerinde hızla artış olması
 - E) Ekonominin durgunluk içine girmesi
3. **GSMH hesaplanırken nihai malların piyasa değeri ya da katma değerlerin toplamı dikkate alınır.**

Buna göre aşağıdakilerden hangisi GSMH hesaplanırken dahil edilmeyen faktörlerden biri değildir?

 - A) Ara mallar
 - B) Tamamlanmış mallar
 - C) İkinci el satışlar
 - D) Finansal işlemler
 - E) Kayıt dışı ekonomi
4. **Aşağıdakilerden hangisi GSYİH'nin hesaplanma yöntemlerinden biri değildir?**
 - A) Katma değer yöntemi
 - B) Üretim yöntemi
 - C) Tasarruf yöntemi
 - D) Harcama yöntemi
 - E) Gelir yöntemi
5. **Aşağıdakilerden hangisi gelirler yöntemine göre hesaplanmış net millî hasılanın formülüdür?**
 - A) Ücret + Faiz + Rant + Kâr
 - B) Ücret + Faiz + Rant + Kâr + Amortisman + Dolaylı Vergiler
 - C) Ücret + Faiz + Rant + Kâr + Amortisman + Dolaysız Vergiler
 - D) Ücret + Faiz + Rant + Kâr + Dolaylı Vergiler + Net Turizm Gelirleri
 - E) Ücret + Faiz + Rant + Kâr + Dolaylı Vergiler